

การยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ บ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

ENHANCING THE QUALITY OF HANDWOVEN WHITE CLOTH PRODUCTS AND SERVICES OF THE
BAN LUANG SIRI ELDERLY COMMUNITY ENTERPRISE GROUP, NONG BUA DAENG SUBDISTRICT,
NONG BUA DAENG DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE

หทัยภัตรา ปุระกัน, พระสมพร สมจิตโต และ พระมหาอัครวัฒน์ กิตติญาโณ
Hathaiphatra Purakan, Phra Somporn Somjitto and PhraMahaAkkarawat Kittiyano
คณะกรรมการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Faculty of College of Buddhism, Chaiyaphum, Mahachulalongkornrajavidyalaya University,
Thailand Corresponding author, e-mail: Pol25666@gmail.com Tel. 093-5624818

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิธีการทอผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ (2) ออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ และ (3) ผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับหัตถกรรม แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีนวัตกรรม เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ บ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ จำนวน 40 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสำรวจ 3) แบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิเคราะห์เนื้อหา แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริมีการทอผ้าขาวม้าทอมือโดยใช้เครื่องทอมือแบบดั้งเดิม และผสมผสานเทคนิคการทอที่สืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้ได้ผ้าที่มีคุณภาพและความละเอียดลออ กระบวนการทอผ้าเริ่มต้นจากการเลือกเส้นด้ายที่มีคุณภาพ มาตรฐานสีที่เหมาะสม และลวดลายที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น การทอผ้าขาวม้านั้นต้องใช้ทักษะสูงและความพิถีพิถันในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ การบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้แก่ การรับสั่งผลิตผ้าขาวม้าตามความต้องการของลูกค้า รวมถึงการจัดกิจกรรมอบรมทอผ้าเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนในชุมชน

2) การออกแบบผลิตภัณฑ์ ผ้าขาวม้าทอมือได้รับการออกแบบในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยแต่ยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิม โดยเน้นลวดลายที่มีความหลากหลายและความสวยงาม ตอบโจทย์การใช้งานของลูกค้าในปัจจุบันมากขึ้น การออกแบบนี้ยังคำนึงถึงความสวยงามและความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการตลาดและสร้างความจดจำในตัวผลิตภัณฑ์

(3) การผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์นั้น กลุ่มได้ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าในหลากหลายช่องทาง โดยใช้สื่อที่มีความน่าสนใจและดึงดูด เช่น การทำวิดีโอสั้นๆ และโฆษณาผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งช่วยเพิ่มการรับรู้และความนิยมในผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจากผลการวิจัยนี้จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริไม่เพียงแต่ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจในท้องถิ่น แต่ยังเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนให้คงอยู่ต่อไป

คำสำคัญ : การยกระดับคุณภาพสินค้า, กลุ่มวิสาหกิจชุมชน, ผ้าขาวม้าทอมือ, ผู้สูงอายุ

Abstract

This research article aimed to: (1) study the handwoven *pha khao ma* weaving methods and service operations of the Ban Luang Siri Elderly Community Enterprise Group, (2) design handwoven *pha khao ma* products and related services of the Ban Luang Siri Elderly Community Enterprise Group, and (3) produce advertising and public relations media for the handwoven *pha khao ma* products and services of the Ban Luang Siri Elderly Community Enterprise Group. This study employed a qualitative research approach, using concepts of community enterprises, handicrafts, local wisdom, and innovation concepts and theories as the research framework. The research area was Ban Luang Siri, Nong Bua Daeng Subdistrict, Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. The key informants consisted of 40 members of the Ban Luang Siri Elderly Community Enterprise Group, selected through purposive sampling. The research instruments included three types: (1) interviews, (2) questionnaires, and (3) focus group discussions. Data were analyzed using content analysis and presented in descriptive narrative form. The research findings revealed that:

1) The Ban Luang Siri Elderly Community Enterprise Group produces handwoven *pha khao ma* using traditional handlooms, integrating weaving techniques passed down through generations to achieve high-quality and finely detailed fabrics. The weaving process begins with the selection of high-quality yarns, appropriate color standards, and patterns that reflect local identity. Weaving *pha khao ma* requires high levels of skill and meticulous attention at every stage. In terms of services, the group offers made-to-order *pha khao ma* according to customer requirements, as well as organizing weaving training activities to transfer knowledge to community members.

2) In product design, handwoven *pha khao ma* fabrics are designed in various modern styles while maintaining their traditional identity. Emphasis is placed on diverse and aesthetically pleasing patterns that better meet contemporary customer needs. The designs also consider visual appeal and product uniqueness, which help enhance marketing potential and create strong product recognition.

3) Regarding the production of advertising and public relations media, the group has developed both online and offline promotional materials to reach customers through multiple channels. Engaging and attractive media are used, such as short video clips and social media advertisements, which help increase awareness and popularity of the group's handwoven *pha khao ma* products.

Keywords: Product quality enhancement, Community enterprise group, handwoven fabric, Elderly.

บทนำ

การยกระดับประเทศไทยให้พ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อยในระดับท้องถิ่น รัฐบาลจึงจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้ และความเข้มแข็งของชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านไป 20 ปีที่ผ่านมา OTOP ยังประสบทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เนื่องจากข้อจำกัดด้านทักษะผู้ประกอบการ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การตลาด และการเข้าถึงแหล่งทุน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยมุ่งพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ เพิ่มผลิตภาพ นำนวัตกรรมมาใช้ และเสริมสร้างการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ควบคู่กับการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ความยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำในระดับชุมชนอย่างสมดุล พิชัยณ ยอดพฤติกุล (2555)

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ชุมชนยังประสบปัญหาด้านศักยภาพการผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้ผลิตขาดความรู้ อุปกรณ์ที่ทันสมัย การบริหารจัดการ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ทำให้สินค้าไม่มีเอกลักษณ์และขาดความแตกต่าง อีกทั้งปัญหาด้านการตลาดจากการขาดการวางแผนกลยุทธ์และความเข้าใจความต้องการของลูกค้า ส่งผลให้ไม่สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะงานหัตถกรรมจักสาน เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชน สามารถพัฒนาเป็นอาชีพและสร้างรายได้ แม้ปัจจุบันบทบาทการใช้งานในชีวิตประจำวันจะลดลง แต่ได้มีการปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของตลาดมากขึ้น กรณีการ สายเทพ และพิชญา เพิ่มไทย (2563) ซึ่งหากได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม จะช่วยเพิ่มมูลค่าและความยั่งยืนให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพพื้นที่เหมาะแก่การเกษตรและเป็นชุมชนชนบทที่มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมจากรุ่นสู่รุ่น โดยใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติและมีมือชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตาม การขาดการสืบสานทำให้งานหัตถกรรมบางประเภทสูญหายไป อีกทั้งวิสาหกิจชุมชนยังประสบปัญหาด้านการตลาด การโฆษณา คุณภาพมาตรฐานสินค้า และทักษะการบริหารจัดการ รวมถึงการขาดคนรุ่นใหม่เข้ามาพัฒนา ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางธุรกิจ รายได้ต่ำ และไม่คุ้มค่ากับต้นทุนและระยะเวลาในการผลิต

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยต้องการพัฒนาศักยภาพในการประกอบธุรกิจให้แก่วิสาหกิจชุมชนให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง ยั่งยืน และแข่งขันทางการค้าได้ เนื่องจากกลุ่มฯ ไม่เชี่ยวชาญด้านการทำตลาดออนไลน์ เมื่อได้เข้าร่วมโครงการทำให้สมาชิกมี ความรู้มากขึ้น และเห็นความสำคัญของการทำตลาดออนไลน์ ในโลกที่มีความแข่งขันสูง และทุกสิ่งทุกอย่าง สามารถเชื่อมต่อ สื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว การตลาดออนไลน์จึงเป็นทางเลือกใหม่ที่ช่วยในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ใน

เวลาอันรวดเร็ว สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้แบบเฉพาะเจาะจง สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ทั่วโลก แล้วที่สำคัญราคาค่าโฆษณาเมื่อเทียบกับการโฆษณา ประชาสัมพันธ์แบบอื่นๆ แล้ว การตลาดออนไลน์นั้นเป็นอะไรที่ถูกที่สุดเมื่อเทียบกับการทำการตลาดแบบอื่น ดังนั้นการสร้างสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการทอผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรม

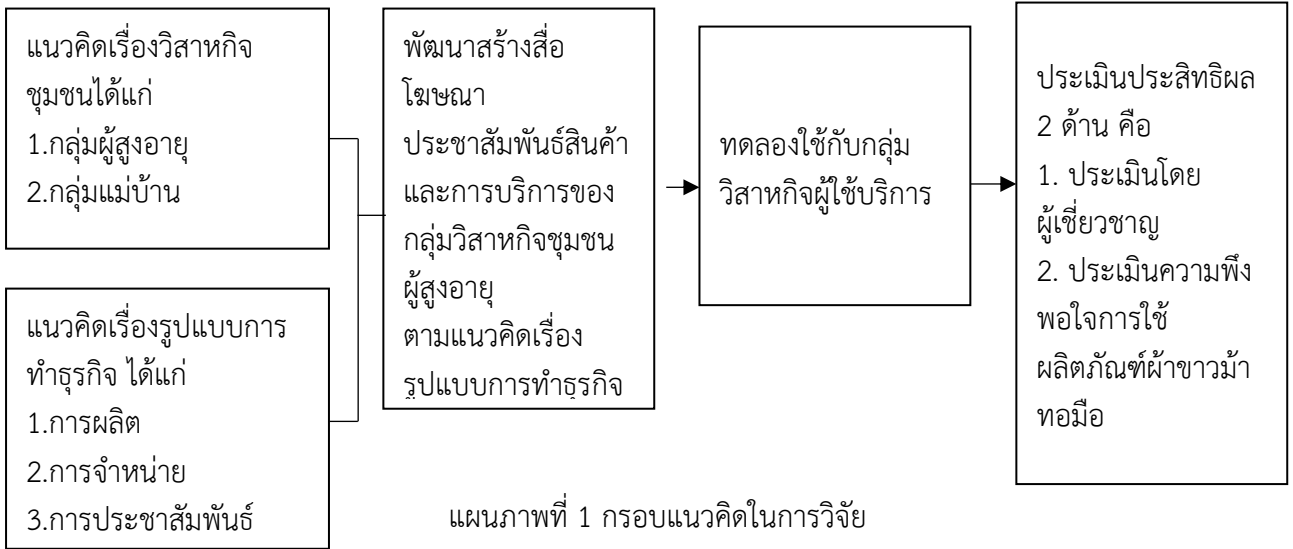
วาสนา คำไทย (2561: 149) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของการรับรู้ตราสัญลักษณ์และความคิดสร้างสรรค์ และการมุ่งเน้นการแข่งขันที่มีต่อประสิทธิภาพการสร้างสรรค์นวัตกรรมของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า การรับรู้ตราสัญลักษณ์และความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ด้านการรับรู้ตราสัญลักษณ์ ด้านการรับรู้ ตัวกระตุ้น ด้านการมุ่งเน้นการแข่งขัน ด้านการบริหารนวัตกรรม ด้านคุณภาพสินค้าและบริการ และด้านการตอบสนองต่อลูกค้า มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสร้างสรรค์นวัตกรรมในทางบวก ส่วน ด้านการรับรู้ภาพลักษณ์ตราสินค้ามีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสร้างสรรค์นวัตกรรมในทางลบ

อนุรัตน์ อนันทนาธร (2562: 18) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการความมั่นคงของวิสาหกิจชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า 1. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มี ความเห็นว่าวิสาหกิจชุมชนมีการระดับการจัดการความมั่นคง ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยองค์กรที่มีผลต่อการจัดการความมั่นคงของวิสาหกิจ ชุมชน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า วิสาหกิจชุมชนที่มีระดับตลาด ประเภทวิสาหกิจ ชุมชน ลักษณะการดำเนินวิสาหกิจชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินวิสาหกิจชุมชน จำนวนเงินลงทุน ของวิสาหกิจชุมชน แหล่งเงินทุน จำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน และจังหวัดของวิสาหกิจชุมชน ต่างกันมีระดับการจัดการความมั่นคงของวิสาหกิจชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การรับรู้ตราสัญลักษณ์และความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการมุ่งเน้นการแข่งขัน ส่งผลบวกต่อประสิทธิภาพการสร้างสรรค์นวัตกรรมของ SMEs ในภาคอีสาน ขณะที่การรับรู้ภาพลักษณ์ตราสินค้ามีผลลบ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีการจัดการความมั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง ปัจจัยองค์กร เช่น ประเภทวิสาหกิจ ระยะเวลา ด้านการลงทุน จำนวนสมาชิก และจังหวัด มีผลต่อระดับการจัดการความมั่นคงแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย (ทฤษฎี)

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือ และการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าโดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาบริบทพื้นที่ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม

ระยะที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ

ระยะที่ 3 จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และระบบกลไกการผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ (1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (2) กลุ่มผู้นำชุมชน (3) กลุ่มผู้ใช้สินค้าจำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสัมภาษณ์ (Interview) 2.2 การสังเกต (Observation) 2.3 การสนทนากลุ่ม

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือ และการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม ภาพถ่ายและเอกสาร

คั่นคว้า/สืบค้น

ผู้วิจัยดำเนินการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ โดยศึกษาจากหนังสือ บทความวิชาการ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม เอกสารทางราชการ และภาพถ่ายที่

เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างเหมาะสม

สรุป/รวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าเอกสาร หนังสือ บทความวิชาการ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ประเด็นสำคัญ และสังเคราะห์สาระที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพสินค้าและการบริการให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร งานวิจัย และข้อมูลภาคสนามมาทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยในด้านการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ จากนั้นจำแนกประเด็นสำคัญ ได้แก่ คุณภาพวัตถุดิบ กระบวนการทอ ลวดลาย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การบริการ และการตลาด แล้วสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัย

1.จากการศึกษาการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่ากลุ่มมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าขาวม้า ควบคู่กับการสร้างรายได้และคุณค่าให้กับผู้สูงอายุในชุมชน กระบวนการทอผ้าใช้ทอมือแบบดั้งเดิม เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกเส้นด้าย การย้อมสี การตั้งเส้นยืน และการทออย่างประณีต ส่งผลให้ผ้าขาวม้ามีความแข็งแรง ทนทาน และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

2.ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ กลุ่มได้พัฒนาผ้าขาวม้าให้มีความร่วมสมัย โดยผสมผสานลวดลายดั้งเดิมกับสีสันทันสมัยและรูปแบบที่ตอบโจทย์ตลาดปัจจุบัน รวมถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย เช่น ผ้าพันคอ กระเป๋า และของที่ระลึก พร้อมออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.การผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล ช่วยสร้างการรับรู้ ถ่ายทอดเรื่องราวของชุมชน และขยายช่องทางการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมแล้ว การพัฒนาด้านการผลิต การออกแบบ และการสื่อสารการตลาด ช่วยเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนให้กับชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ อย่างเป็นรูปธรรม

สรุปได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริมีการทอผ้าขาวม้าทอมือด้วยภูมิปัญญาดั้งเดิม ควบคู่กับการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และการบริการให้ทันสมัย มีการแปรรูปสินค้า ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และใช้สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ และเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้ (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นถึงองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเรื่องการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จะเห็นได้ว่า (1) การผลิตและคุณภาพสินค้า การทอผ้าด้วยมือรักษาเอกลักษณ์และคุณค่า จัดอบรมเทคนิคการทอร่วมสมัย พัฒนาหรือปรับปรุงเครื่องมือการผลิต (2) ความต้องการและพฤติกรรมลูกค้า เป็นองค์ความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งช่วยให้ผู้ผลิตเข้าใจความต้องการ ความคาดหวัง และรูปแบบการตัดสินใจซื้อของลูกค้า ลูกค้าอาจให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความสวยงาม ราคา ความสะดวกในการใช้งาน และเรื่องราวหรือเอกลักษณ์ของสินค้า พฤติกรรมการซื้อรวมถึงช่องทางการเข้าถึงสินค้า เช่น การซื้อหน้าร้าน ออนไลน์ หรือผ่านกิจกรรมเวิร์กช็อป การศึกษาขององค์ความรู้นี้ช่วยให้กลุ่มผู้ผลิตสามารถปรับผลิตภัณฑ์ การออกแบบ และการบริการให้ตรงใจลูกค้า เพิ่มความพึงพอใจ และสร้างความยั่งยืนทางธุรกิจได้ (3) การประชาสัมพันธ์และการตลาด เป็นกระบวนการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ ส่งเสริมภาพลักษณ์ และเพิ่มยอดขายให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการ กลยุทธ์สำคัญ ได้แก่ การเล่าเรื่อง (Storytelling) ถ่ายทอดคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของสินค้า การใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล รวมถึงการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างตรงจุด การตลาดที่มีประสิทธิภาพช่วยสร้างความผูกพันกับลูกค้า ขยายช่องทางจำหน่าย และเพิ่มมูลค่าให้สินค้า อีกทั้งยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความยั่งยืนให้กับชุมชนหรือธุรกิจผู้ผลิตอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิธีการทอผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุบ้านหลวงศิริ เป็นกลุ่มที่รวมตัวกันของผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าขาวม้าทอมือ ซึ่งเป็นผ้าพื้นบ้านที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนอีสานมาอย่างยาวนาน การดำเนินงานของกลุ่มไม่เพียงมุ่งเน้นการผลิตผ้าเท่านั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของซังจรียา ไบลี (2560) ได้ศึกษาเรื่องแผนวิจัยและพัฒนาสิ่งทอพื้นบ้านจังหวัดเลย เพื่อค้นหา แผนวิจัยและพัฒนาสิ่งทอพื้นบ้านจังหวัดเลย และเพื่อสร้างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

สิ่งทอพื้นบ้าน จังหวัดเลย พบว่าแผนวิจัยและพัฒนาสำหรับกลุ่ม ผู้ผลิตสิ่งทอพื้นบ้านจำนวน ๒๕ โครงการ และ ๓) แผนวิจัยและพัฒนาสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ จำหน่ายสิ่งทอพื้นบ้าน จำนวน ๑๓ โครงการได้แผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งทอพื้นบ้านจังหวัดเลย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์ ผ้าขาวม้าทอมือของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริ มีแนวคิดสำคัญคือการผสมผสานภูมิปัญญา ท้องถิ่นดั้งเดิมเข้ากับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ พิงพา (2563) ได้ ศึกษาเรื่องการจัดการเชิงนวัตกรรมของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศ ไทยพบว่า การปรับปรุงโครงสร้างองค์การปรับปรุงยุทธศาสตร์ ระบบและการบริการบุคคล รวมถึงการสร้าง วัฒนธรรมการทำงานใหม่ๆเช่นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ๆ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือและการบริการของ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่าการ ผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริ มีบทบาทสำคัญในการสร้างการ รับรู้ เพิ่มคุณค่า และขยายช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ รวมถึงการบริการของกลุ่ม โดยมี แนวคิดหลักคือการถ่ายทอดเรื่องราวของภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิชา หม่อมลทิล (2563) ได้ศึกษาเรื่องยกระดับฐานรากด้วยสินค้าชุมชน พบว่าบุคลากรที่ต้องมีใจที่มุ่งพัฒนาและ ยกระดับผลิตภัณฑ์ของชุมชน ซึ่งภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรทำความเข้าใจกับชุมชนเพื่อให้ทราบถึง ความต้องการและศักยภาพที่แท้จริงที่มีอยู่ของชุมชน บางชุมชนอาจมีความต้องการขยายช่องทางการขาย แต่ ในขณะที่บางชุมชนต้องการที่จะพัฒนาแปรรูปหรือพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า เป็นต้น ซึ่งการรู้จักและเข้าใจ ชุมชน จะทำให้สามารถพัฒนาตามแนวทางการยกระดับสินค้าชุมชนได้อย่างตรงจุด และเป็นประโยชน์ต่อ ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริสามารถทอผ้าขาวม้า ทอมือได้อย่างมีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ และสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนา ผลิตภัณฑ์และบริการแก่สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุและผู้สนใจในงานหัตถกรรมท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพ สินค้า เพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ และส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชน

2. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริมีการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือที่ผสมผสานลวดลายดั้งเดิมกับความร่วมสมัย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการ พัฒนาผลิตภัณฑ์และรูปแบบการออกแบบแก่สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ นักออกแบบท้องถิ่น และหน่วยงานที่ สนับสนุนงานหัตถกรรม เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า ตอบสนองความต้องการตลาด เพิ่มมูลค่า และ ส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่ไปกับการพัฒนาอาชีพ

3. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุนบ้านหลวงศิริมีการผลิตสื่อ โฆษณาและประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการ

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แก่สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่หน่วยงานส่งเสริมชุมชน และผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อสร้างการรับรู้ของผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ เพิ่มช่องทางการตลาด สร้างความน่าเชื่อถือ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคในวงกว้าง เพื่อให้สามารถปรับผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการพัฒนานวัตกรรมและรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้าทอมือ รวมถึงบรรจุภัณฑ์และสื่อประชาสัมพันธ์ ให้ทันสมัยและตอบโจทย์การใช้งานหลากหลาย เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สายเทพ และพิชญา เพิ่มไทย. (2563) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อการส่งออกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์ ตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. วารสารวิทยาการการจัดการสมัยใหม่, ปีที่ 10 ฉบับที่ 2.
- ชัชจรียา ไบลี. (2560) แผนวิจัยและพัฒนาสิ่งทอพื้นบ้านจังหวัดเลย. สารอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม.
- นพวรรณ พึ่งพา. (2563). การจัดการเชิงนวัตกรรมของวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกของประเทศไทย. รายงานการวิจัย. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2555). CSR กับการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารเศรษฐศาสตร์สุโขทัยธรรมมาธิราชปีที่ 6 ฉบับที่ 2 มีนาคม 2555.
- วาสนา คำไทย.(2561). ผลกระทบของการรับรู้ตราวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ และการมุ่งเน้นการแข่งขันที่มีต่อประสิทธิภาพการสร้างสรรค์นวัตกรรมของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย.วารสารการจัดการสมัยใหม่. ปีที่ 16 ฉบับที่ 2.
- ศศิชา หมดมลทิล. (2563). ยกระดับฐานรากด้วยสินค้าชุมชน. หน่วยวิเคราะห์เศรษฐกิจฐานรากส่วนเศรษฐกิจฐานราก ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน.
- อนรรตน์ อนันทนารถ. (2562). การจัดการความมั่นคงของวิสาหกิจชุมชนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานการวิจัย. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.